

Gij Saeh Dajndaem Luzliengz

六 良 农 事

□ Vangz Haijyen sij Vangz Gyanghmyauz hoiz

黄海燕著 王江苗译

Mbanjluzliengz Aulij caeuq Simjlij song gvanbaz mbouj miz lwg neix, bouxsai vunzsoh, mehmbwk simnde, doenghbaez baengh bang vunz cat haiznaeng ciengxbak. Livaz co sam moux dieg ranz de, youh cingj songde daeuj nungzcangz guh hong. Song gvanbaz hixnaengz buen ranz daengz nungzcangz, gyoengqde youq ndaw nungzcangz gwn ninz, baez ok douranz couh muengh raen gomak maj doh bya maj doh ndoi.

Song gvanbaz bingciengz yaek cawzrum, dwkbwnh、byoqyw ganq gomak, youq ndaw suen daejniemh ndaem byaek, ndaej gag ndaem, hix ndaej dakhawj vunz bang ndaem; ndaej ndaem haeuxyangz、lwgmaenz, hix ndaej ndaem byaek. Aen suenmak ndaej gag mbaet hailangh le, gyoengq lwgnyez gaenriengz bohmeh daeuj haenx, lumj doenghduz nyaen cuengq dauq ndoengbya, angqfwngfwng youq ndaw nungzcangz buet bae buet dauq. Mbaet mak mbaet haeuxyangz, vat lwgmaenz vat lwgbiek, angqvauvau mbouj nyienh baema. Gyoengq lwgnyez muengh youq lajmbanj guhcaemz haenx, hawj Livaz lingzganj.

Suen daejniemh hailangh le, gyoengq lwgnyez genj doengh go gag ndaem mbouj lai, gyoengqde doegsaw nyaengq lai, dingzlai cungj dwg dakhawj Aulij caeuq Simjlij bang ndaem. Baez daengz ngoenz singhgiz, gyoengq lwgnyez lumj duzroeg nei, cizciz cazcaz guhdoih caez daeuj, youq ndaw suen daejniemh, boux neix hemq daxgoeng, daiq gou bae mbaet byaekbohliz; boux de heuh, daxgoeng, vaiq di daiq gou bae ciemz lauxbaeg, gou yaek dawz baema bwnq duzdouq……Aulij riunyumnyum lienzdaemh han: Ndaeji ndaej ndaej! Danghnaeuz va byaek hai, gyoengq lwgnyez iumanz haenx swnh Simjlij gungjhwt mbaet byaek sez, mbaet va byaek henj、hoengzmaeq, cap youq aen mauh saekaeujgeq mae-nyungz de. Caj de roxnyinh daengz gwnz dingj gyauej hai ok va gyaeu, de cienqndang gvaqdaej caeuq gyoengq lwgnyez doxgot youq giz ndeu, bouxboux riuhaha. Song gvanbaz mbouj rox daj seizlawz, hairduj muengh daengz ngoenz singhgiz. Song de maij gyoengq lwgnyez homh youq henzndang, maij dingq gyoengq lwgnyez heuh daxgoeng daxbu. Baez daengz haemh singhgizhaj, songde cix mbouj rox mbwq saek di cai dwk, ngoenzcog dwg gyoengq lwgnyez lawz, ndaw singz Itsuij, roxnaeuz dwg Ngeihsuij.

Song gvanbaz ngoenz lij nyaengq gueng ciengx doengh duz gaeq langh youq ndaw suen gamsahdanggiz、gamvoganh. Banhaet vanq naed haeuxyangz, banhaemh gyaep haeuj raeuz bae. Bang gaeq de gwn haeux liux, youq ndaw suenmak byaij bae byaij dauq, ra non, dot naed sa gwn, roxnaeuz gikgakgak youq laj gofaex dak fwed, duz

六良屯没儿没女的李叔和李婶夫妇俩，男的憨厚，女的朴实，原先靠着给人擦皮鞋谋生。丽华租下他们家的三亩地，又请他们来农场做工。夫妇俩干脆把家也搬到了农场。他们吃住在果园里，一出门便可望见满山满坡的果树。

夫妇俩平时要锄草，给果树施肥、喷药，在体验园里种菜。这个体验园，可以自种，也可以委托种；可种玉米、红薯，也可种菜。果园的自主采摘开放后，跟着家长前来的孩子，像放归山林的小兽，兴奋地在农场穿梭，摘水果摘玉米，挖红薯挖芋头，一个个乐不思归。这些渴望亲近泥土的孩子，给了丽华灵感。

体验园开放后，孩子们选择自种的不多，他们读书太忙了，大多都是委托李叔和李婶帮忙种。每到周末，孩子们像鸟儿，叽叽喳喳地结伴而来，在体验园里，这个喊，爷爷，带我去摘玻璃生菜；那个喊，爷爷，快带我去拔萝卜，我要拿回去喂兔子……李叔笑眯眯地连连应答：好好好！跟爷爷来，爷爷这就带你去！若是菜花开了，调皮的孩子们在李婶弯腰摘菜时，折了黄的、粉的菜花，插满她紫褐色绒线帽。等到察觉头顶开出花来，她转过身来与孩子们拥在一起，笑成一团。夫妇俩记不起从何时起，开始期盼着每个周末的来临，他们喜欢被孩子们包围着，喜欢听孩子们爷爷奶奶地叫着。每到周五晚上，他们就不厌其烦地猜测，明天来的是哪一拨孩子，是城里的一小，还是二小。

夫妇俩每天要侍候的，还有放养在砂糖橘、沃柑园里的鸡们。早上撒玉米颗粒，晚上叫它们回窝。鸡们吃完主食，悠闲地在果园里散步，找虫子，啄食沙粒，或慵懒地在果树下晒翅膀，一只只长到毛发油亮、屁股浑圆时，就被订购了去。如果有人要来农场吃生态营养餐，夫妇俩还负责杀鸡、摘菜、洗菜，给厨师打下手。

李叔和李婶喜欢五良家庭农场，这里的热闹，让他们感觉到每一天都过得充实。

我见到夫妇俩的时候，他们正在农场边缘的空地上种四季豆和豌豆。他们的脚下是一捆竹条，大概是刚去山上砍来竹子，破成条状，等豆苗长出，引豆蔓向上。我问他们，农场的菜园里有芥菜、白菜、油麦菜、意大利生菜等这么多绿叶青菜，你们不喜欢吃吗？夫妇俩相视一笑，李叔勾着头，好像不知道要如何回答，最后李婶说，农场的活儿做完了，闲着也是闲着，就随便种一点啦，豆苗这些呀，菜园没那么多的位置给爬的。等到豆角成熟，若有客人来吃饭，可以摘了去做菜的。

“多干的活儿，老板会不会加工钱？”我笑着问。
“使不得啊，老板每个月都给我们发工资了。”李叔连忙说。

“还帮我们买了养老保险了。”李婶也说。

我抬头看向不远处的沃柑园，丽华和曼登正弯着腰，不知道在忙着什么。

砂糖橘园和沃柑园，是连着梨园的。丽华说三月开花的十月橘，是农场每年开放的自主采摘的重要部分。金秋时节，橙红色的柑橘像一个个小灯笼，沉甸甸地挂在果树上，挂在明朗的天空下，五良家庭农场就成了秋游的打卡地了。此刻，一蔸蔸矮胖的柑橘，繁茂的墨绿，像盛开在地头的绿伞，伞上缀满星星点点的白花。我注意到果园下奔跑的肥鸡，正抢着啄吃掉地上的花瓣。

dem duz bwn ronghsag ngaeuzyub、gumq hungloet luenzlu seiz, couh miz vunz dingh bae lo. Danghnaeuz miz vunz yaek daeuj nungzcangz gwn ngaiz ranz lajmbanj, song gvanbaz lij bang gaj gaeq、mbaet byaek、swiq byaek, bang canghdajcawj guh di hong cab.

Aulij caeuq Simjlij maij Aen Nungzcangz Gyaranz Haj Ndei, gizneix nauhyied, hawj gyoengqde roxnyinh ngoenznaengz cungj miz hong guh.

Gou raen song gvanbaz neix seiz, songde cingq youq dieg hoengq henj nungzcangz ndaem duhseiq caeuq duhlanhdou. Laj din songde dwg gwed duk ndeu, doengh gjj duk neix lauheiq dwg ngamq hwnj bya bae raemj, baq baenz diuz, caj go duh maj okdaej, yinx go de maj doxhwnj bae. Gou cam songde, ndaw nungzcangz miz byaekgat、byaekhau、byaekohswnj、byaekbohliz Yidali doengh go byaek mbaw heu neix baenzlai lo, sou mbouj maj gwn ma? Song gvanbaz doxcim baez riu, Aulij ngaemgyaeuj, lumjnaeuz mbouj rox baenzlawz han, doeklaeng Simjlij naeuz, gjj hong nungzcangz guh sat le, youq ndwi guh gjmaz, couh seizbienn ndaem di lo, doengh gjj goduh neix ha, ndaw suenbyaek mbouj miz baenz lai dieg raih bae. Caj lwdhbaenz le, danghnaeuz miz bouxhek daeuj gwn haeux, ndaej mbaet di bae guh byaek.

“Lai guh doengh gjj hong neix, lauxbanj lai gya di cienzhong lwi?” Gou riu cam songde.

“Mbouj ndaej baenzneix guh, lauxbanj ndwenndwen cungj fat cienzhong hawj dou lo.” Aulij guhmuengz han.

“Lij bang dou cawx ciengxlaux baujyiem dem.” Simjlij hix naeuz.

Gou ngiengxgyaeuj yawj coh suen gamvoganh gizdieg mbouj suenq gyae haenx, Livaz caeuq Mandwngg gungjhwt, mbouj rox nyaengq gjmaz.

Suen gamsahdanggiz caeuq suen gamvoganh, dwg caeuq suen makleiz doxlienz. Livaz naeuz makgam ndwencib youq ndwensam hai va haenx, yiengh youqgaenj nungzcangz bibi hailangh dwg gag bae mbaet mak mbaet byaek. Seizecou aenmak gohaeux cug lo, makgam henjgywggwyg lumj baenz aen baenz aen daengloengz, naekgywggwyg venj youq gwnz gomak, venj youq ndaw ndit gvengq-yubyub, Nungzcangz Gyaranz Haj Ndei baenz gizdieg yinx vunz seizcou daeuj youzangq. Seizecou, baenz go baenz go gam daemqdetdet, mbaw mwncup heugeq, lumj aenliengj youq gyauejreih hai hoenghhwd, gwnz liengj loenq rim baenz diemj baenz diemj vahau. Gou haeusim doengh duz gaeq youq ndaw suenmak buet bae buet dauq, cingq doxiengj dot gwn doengh duj valoenq gwnznamh.